İBN-İ EBİ'L-FEVÂRİS (Muhammed bin Ahmed)

Hadîs ve kırâat âlimi. Künyesi Ebü'l-Feth olup ismi Muhammed bin Ahmed bin Muhammed bin Fâris bin Sehl'dir. 338 (m. 949) yılında Bağdad'da doğdu. Doğum yerinden dolayı, Bağdadî nisbet edildi. İbn-i Ebi'l-Fevâris diye tanındı. 412 (m. 1021) yılında vefât etti. Bağdad'da Ahmed bin Hanbel'in yanına defnedildi.

Bağdad'da sekiz yaşında hadîs-i şerîf öğrenmeye başlayan İbn-i Ebi'l-Fevâris, İran, Horasan, İsfehan ve Basra'ya seyahat edip, oralardaki âlimlerden ilim tahsil etti. Ahmed bin Yûsuf bin Halled, Ebû Bekr Neccâd, Ahmed bin Fadl bin Huzeyme. Ca'fer Huldî, Dâ'lec Sicâ, Ebû Bekr Nakkaş, Îsâ bin Bekkâr Mukrî, Ebû Ali Savvâf ve daha birçok âlimden ilim öğrenip hadîs-i şerîf işitti. Çok çalışıp, duyduklarını yazdı. Yazdıklarını ezberleyip, zihnine yerleştirdi. Râvîleri ile birlikte yüzbin hadîs-i şerîfi ezberden bilirdi. Bağdad'ın doğusunda Rasâfe Câmii'nde insanlara ders verip, hadîs-i şerîf yazdırırdı. Hâfızası çok kuvvetli idi. Kırâat ilminde de yüksek bir yeri vardı, insanlara dîn-i İslâmı doğru olarak öğretmeye gayret eder, yalnız Allahü teâlânın rızâsını kazanmak için çalışırdı. İnsanlara va'z ve nasihatlerde bulunur, emr-i ma'rûf yapar, Allahü teâlânın râzı olduğu yolda bulunmayanın ebedî saadete kavuşamayacağını tatlı dil ile insanların anlıyacağı şekilde anlatırdı.

Yetmişdört senelik ömrünün ilk sekiz senesi (çocukluk dönemi) hariç, hepsini hadîs-i şerîf öğrenmek, öğretmek ve ibâdetle geçirdi. Pekçok talebe yetiştirdi. Kendisinden; Ebû Bekr Berkânî, Ebû Saîd Melâyînî, Abdülvâhid bin Ali, Hibetullah bin Hasen Taberî, Hatîb-i Bağdadî, Ebü'l-Hüseyn bin Muhtedi-billâh, Mâlik bin Ahmed Banyâsî ve daha birçok âlim ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyet etti. Hocaları gibi talebeleri de hep Allahü teâlânın rızâsını kazanmaya gayret ettiler. Yetiştirdiği eşsiz talebelerin yanında birçok kitap yazdığı da bildiriliyorsa da bunların neler olduğu bilinmemektedir.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Târih-i Bağdâd cild-1, sh. 352

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-3, sh. 1053

3) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 196

4) Mu’cem-ül-müellifîn cild-9, sh. 14